

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTiques I DE L'ADMINISTRACIÓ

ASSIGNATURA: 25271 ECONOMIA D'ESPANYA (6 crèdits)

DURADA: Primer semestre

CURS: Tercer

CURS ACADÈMIC: 2003/2004

**Professors: Dr. Joan Cals (Grup 01)
Dr. Hèctor Sala (Grup 51)**

Departament d'Economia Aplicada

PRIMERA PART: EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC ESPANYOL POSTERIOR A 1960

Lliçó 1a. El període 1961-1973

Característiques principals i factors de l'auge econòmic.- Les reformes econòmiques.- Els nous mecanismes d'equilibri amb l'exterior.- Els problemes de funcionament del model econòmic del període.

Lliçó 2a. Les "crisis del petroli"

La naturalesa de les crisis: els trets específics del cas espanyol.- L'evolució econòmica 1974-77 i la primera política econòmica front a la crisi.- Els Pactes de la Moncloa.- L'evolució econòmica 1979-85 i la política d'ajust.

Lliçó 3a. L'expansió econòmica 1986-90 i la incorporació a la Comunitat Europea

Evolució econòmica.- Factors de la reactivació econòmica.- Caracterització del model de creixement.- L'estructura productiva.- L'ingrés a la Comunitat Europea.- La política econòmica en el marc del Sistema Monetari Europeu.

Lliçó 4a. Moderació del creixement i recessió (1991-1994)

L'economia dels primers noranta i els condicionants externs.- La crisi del Sistema Monetari Europeu: les devaluacions de la pesseta.- Inflació dual i reformes estructurals.- El tractat de Maastricht i la formulació de les etapes de la unió econòmica i monetària i de la convergència.-

Lliçó 5ª. L'etapa de creixement 1995-2001

L'expansió econòmica a partir de 1995: el nou model de creixement.- Convergència nominal i convergència real.- La desregulació dels últims anys.- La unió monetària i el seu condicionament de la política econòmica.- La política monetària del Banc Central Europeu

Llició 6a. L'economia espanyola actual (I).

La maduresa del cicle econòmic: disminució del creixement i de la creació d'ocupació. L'estructura productiva: els impactes de la globalització i de l'ampliació de la Unió Europea.- La competitivitat de l'economia espanyola després de la unió monetària.- Anàlisi de la conjuntura i les perspectives de futur.- Les macromagnituds principals.

Llició 7a. L'economia espanyola actual (II).

La distribució de la renda.- Les tendències territorials i la política regional

SEGONA PART: EL SECTOR PUBLIC

Llició 8a. Característiques generals del sector públic

El paper del sector públic.- Aproximació a les dimensions del sector: etapes de la seva evolució.- Estructura per agents i descentralització.

Llició 9a. Els ingressos públics

El procés de reforma fiscal obert el 1977: criteris inspiradors, etapes i principals figures impositives.- Evolució i estructura dels ingressos públics centrals.- Els canvis fiscals a partir dels anys noranta i l'harmonització amb la UE.

Llició 10a. La despesa i el dèficit públic

Estructura de les despeses públiques.- Del creixement a la contenció: els efectes de la disciplina pressupostària dins la UE.- Evolució del dèficit públic i del seu finançament.

Llició 11a. La Seguretat Social i els ens territorials

Prestacions i finançament de la Seguretat Social: el debat sobre la viabilitat futura del sistema de pensions.- Els mecanismes de finançament de les Comunitats Autònomes.- Els ingressos de les Corporacions Locals.

TERCERA PART: RECURSOS HUMANS I ACTIVITAT ECONOMICA

Llició 12a. Tendències demogràfiques i moviments migratoris

Els canvis en el comportament de la població.- Les migracions interiors en la història: éxode rural i concentració urbana.- Els moviments migratoris exteriors: de l'emigració a la immigració.

Llició 13a. El mercat de treball

Oferta de treball: les taxes d'activitat i els canvis en la seva composició.- Etapes en l'evolució de l'ocupació.- El creixement de l'atur 1975-85 i les seves causes.- L'atur estructural i els desajustos en el mercat de treball

Lliçó 14a. Relacions laborals i flexibilització del mercat de treball

La fractura del sistema franquista de relacions laborals.- Les diverses reformes laborals: objectius i resultats.- Polítiques d'ocupació i de protecció als aturats.- Negociació col·lectiva i pactes socials.

QUARTA PART: L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA

Lliçó 15a. El sector industrial (I)

Introducció al procés d'industrialització.- Trets bàsics del sector industrial.- La política industrial.- Els canvis en el paper de l'empresa pública: les privatitzacions

Lliçó 16a. El sector industrial (II)

Els factors de la competitivitat.- La productivitat, els costos laborals i els costos laborals unitaris en una perspectiva comparada.

Lliçó 17a. Els serveis

Principals característiques econòmiques de les activitats de serveis.- El procés de terciarització i les seves causes.- Aspectes remarcables del comerç, el turisme, els transports i les telecomunicacions en l'economia espanyola.

Lliçó 18a. El sistema financer

Estructura del sistema financer: agents, intermediaris, mercats i instruments financers.- El procés de reforma i liberalització.- Estudi en particular de la banca i les caixes d'estalvi.

Lliçó 19a. El sector primari

La dimensió econòmica del sector primari en perspectiva.- El procés de crisi de l'agricultura tradicional i la modernització del sector.- L'impacte de l'adhesió a la Comunitat Europea.- La Política Agrària Comú de la Unió Europea: el futur del món rural.

CINQUENA PART: EL SECTOR EXTERIOR

Lliçó 20a. La balança per compte corrent

Estructura de l'exportació.- Estructura de la importació.- El dèficit comercial.- La política comercial exterior.- La balança de serveis.- Les transferències corrents.

Lliçó 21a. Els moviments de capital

La inversió estrangera a Espanya.- La inversió espanyola a l'exterior.

BIBLIOGRAFIA

Hi ha tres manuals que es consideren la bibliografia bàsica del curs:

- J.L. García Delgado (dir.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, Madrid, 2001, 5ª edició.
- J.L. García Delgado (dir.) *España. Economía: ante el siglo XXI*. Ed. Espasa Calpe, Madrid, 1999.
- R. Tamames i A. Rueda, *Estructura Económica de España*, 24ª edició, Alianza Editorial, Madrid, 2000.

Per a cada lliçó es facilitarà bibliografia complementària.

També es recomana consultar les col·leccions de diferents revistes especialitzades, principalment *Información Comercial Española*, *Cuadernos de Información Económica*, *Papeles de Economía Española*, *Hacienda Pública Española* i *Economistas*, així com la lectura regular de la secció d'economia d'un diari d'informació general.

AVALUACIÓ

L'examen final constarà d'una prova escrita única, amb un mínim de tres i un màxim de cinc preguntes, cada una d'elles amb la mateixa ponderació.

Els alumnes s'hauran d'examinar obligatoriament en el grup en el qual estiguin matriculats.